

synes jeg, man maa overlade til de enkelte Tilfælde og de stedlige Forhold. Der er jo ikke noget i denne Bestemmelse; der er til Hinder for at tage Hensyn til de Vanskeligheder, som lange Veje kunne afstedkomme.

Lovforslagets fjerde Afsnit giver Regler om Skolernes indre Styrelse. Naar der er Tale om Skoler paa Landet, som have flere fast ansatte Lærerkæfter, skal den ene benævnes som Førstelærer. Endvidere foreslaas det, at hvis der er købstadlignende Skolevæsen i en større Landsby, kan denne Førstelærer benævnes som Inspektør for dermed at betegne, at han har et Tilsyn med hele Skolevæsenet i Kommunen. Ved hver Købstadskole skal der som hidtil være en Lærer, der kaldes Overlærer. Jeg skal af de Bestemmelser, der findes i Lovforslaget, kun nævne, at Lovforslaget opfordrer til, at man skal søge at ordne nye Skoler saadan, at der ikke kommer mere end 800 Børn under hver Overlærers Ledelse. Dette kan ikke gennemføres strengt ved de nu bestaaende Skoler, thi naar der er een fælles Skolevirksomhed, der har f. Eks. 1,000, 1,100 eller 1,200 Børn, er det ikke muligt at sætte to Overlærere til at lede dette, medmindre Adskillelsen sker fuldstændigt i to Skoler. — Endvidere foreslaas i Lovforslaget, at Lærerinder have Adgang til alle de i Lovforslaget nævnte Embeder, altsaa ogsaa til Førstelærerembeder paa Landet; dog maa bemærkes, at naar en Kvinde er Førstelærer, maa der være en mandlig Andenlærer, navnlig af Hensyn til Gymnastikundervisningen for Drengene. — Der skal oprettes et Lærerraad ved Skolerne med Førstelæreren eller Overlæreren som Formand, og dette Lærerraad skal høres i alle Skolesager af Skolekommissionen. Jeg overspringer ogsaa i dette fjerde Afsnit alle de mange Enkeltheder vedrørende Skolens Styrelse, som det er langt lettere at læse i Lovforslaget end at faa fat paa ved en mundtlig Fremstilling.

Det femte Afsnit angaar Tilsynet med private Skoler. I Overensstemmelse med den Grundbetragtning, der er gjort gældende med Hensyn til Skolekommissionen, at den skulde vælges direkte af Forældrene, af Kommunens Beboere, har Ministeriet fundet — og det er ogsaa i Overensstemmelse med Kommissionens Forslag —, at naar en privat Skole fremstaar paa den Maade, at en Kreds af Forældre overtager baade det økonomiske og pædagogiske Ansvar for Skolen, skulde disse have Ret til at danne et eget Tilsyn med en saadan Skole. Man finder, det er naturligt, at en saadan Kreds af Forældre faar en lignende

Ret som Forældrene til de Børn, der gaa i Kommunens Skole. Naturligvis maa der ogsaa være Adgang for det offentlige til at gøre sig bekendt med denne private Skole og føre Tilsyn med den. Lovforslaget gaar da ud paa, at Tilsynet skal bestaa af 3 Medlemmer, valgte af Skolens Kreds, dernæst skal det gejstlige Medlem i den almindelige Skolekommission have Sæde deri, og endelig skal der vælges endnu et Medlem af den offentlige Skolekommission — det forudsættes, at dette Medlem ikke kan være en Lærer eller Lærerinde i Folkeskolen. Naar jeg nævner dette, skal jeg minde om, hvad jeg vist glemte før, at Lovforslaget forudsætter, at en Lærer kan vælges ind i den almindelige Skolekommission. Dette Tilsynsraad eller, om man vil, denne private Skolekommission paa 5 Medlemmer skal overfor den private Skole i det væsentlige udføre ganske den samme Virksomhed som den offentlige Skolekommission overfor det offentlige Skolevæsen. Der er i Lovforslaget gjort nærmere Rede for, hvordan dette Tilsyn skal virke. I den gældende Lov forudsættes det, at Berettigelsen for en privat Skole til at beholde sin Virksomhed er den, at de Børn, der undervises i den private Skole, med Hensyn til Kundskaber og Færdigheder staa Maal med, hvad der naas i det offentlige Skolevæsen. Hvis Tilsynsudvalget finder, at dette Maal ikke er naaet, kan, naar mindst to Medlemmer af Tilsynsudvalget forlange det, Ministeriets Konsulent i Skolesager tilkaldes, for at han kan undersøge Skolen, og i dette Tilfælde skal Ministeriet udpege en Mand til sammen med Skolekonsulenten at undersøge Forholdene og gøre Indstilling til Ministeriet.

Den anden Art af private Skoler, som kendes, er saadanne Skoler, der oprettes af en enkelt Mand eller Kvinde, hvor altsaa ikke en Kreds af Forældre overtager baade det økonomiske og det pædagogiske Ansvar. En saadan privat Skole bliver som hidtil underkastet den almindelige Skolekommissions Tilsyn. Det gælder om begge disse Skoleretninger, baade Forældreskolerne og Enkeltmandsskolerne, at Tilsynet kan forlange et Lærerskifte, hvis Børnene ikke ere førte frem til et Maal, som Tilsynsudvalget mener er forsvarligt.

Ministeriet har lagt overmaade stor Vægt paa, at der i den nye Tilsynslov gives de private Skoler en ret sikker og selvstændig Stilling, idet Ministeriet mener, at det er en af de Rettigheder, som ikke skulde fratages Forældrene, at de have Lovens Medhold i, at de kunne ordne